

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: Bc. L. K., nar. X
bytem X
proti
žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje
sídlem Žerotínovo 3/5, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 10. 2024, č. j. JMK 150569/2024, sp. zn. S-JMK 119493/2024/OD-Ur,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně brojil žalobce proti shora označenému rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru přestupků v dopravě, ze dne 28. 6. 2024, č. j. ODSČ-13666/22-28, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Magistrát města Brna, Odbor přestupků v dopravě, rozhodl, že žalobce se dne 22. 10. 2022 v 20:18 hod. v Brně na pozemní komunikaci v ulici Seifertova (poblíž budovy č.p./č.o. 923/54) se z nedbalosti dopustil přestupku dle ustanovení § 125c

odst. 1 písm. f) bod 4. zákona o silničním provozu. Správní orgán prvního stupně uložil žalobci pokutu ve výši 1500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1000 Kč.

II. Podání účastníků

2. Žalobce v podané žalobě namítl, že se žalovaný nevypořádal se všemi odvolacími námitkami a rozhodnutí tím zatížil vadou spočívající v jeho nepřezkoumatelnosti, dále pak, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ, nebyl zjištěn tak, aby o tomto nebyly důvodné pochybnosti, a že procesním postupem byl zkrácen na svých právech, když mu bylo odepřeno právo na obhajobu.
3. Konkrétně uvedl, že se žalovaný nijak nevypořádal s námitkou vyjádřenou v čl. I bodě 3) Doplnění odvolání ze dne 5. 8. 2024, kterou žalobce namítal nenaplnění materiální stránky přestupku, a tím zatížil rozhodnutí vadou spočívající v jeho nepřezkoumatelnosti. V té souvislosti namítl i nenaplnění materiálního znaku přestupku (resp. absenci odůvodnění této otázky), neboť není zřejmé, jak mohl žalobce plynulou jízdou způsobit ohrožení ostatních účastníků provozu. Dále namítl, že správní orgán prvního stupně mu v souvislosti s jednáním dne 25. 9. 2023 neumožnil uplatňovat jeho práva v důsledku omezení vstupu do budovy Magistrátu města Brna, Šumavská 35, Brno. Zpochybnil i umístění sídla správního orgánu v budově soukromého vlastníka se soukromou ostrahou. Ve vztahu k dalšímu jednání nařízenému na den 30. 4. 2024 brojil proti neakceptování v pořadí první omluvy jeho zvoleného zástupce, který se z jednání omluvil z důvodu kolize s dříve nařízeným jednáním u Krajského soudu v Českých Budějovicích. V závěrečném bodu namítl porušení § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, a odepření práva na obhajobu, neboť poučení dle citovaného ustanovení není možné učinit dříve než po skončení dokazování, po kterém však žalobce neměl příležitost se k provedeným důkazům vyjádřit a případně tyto důkazy zpochybnit.
4. Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Výše uvedenou odvolací námitkou se dle svého vyjádření zabýval a dospěl k závěru, že pro naplnění materiální stránky přestupku je zcela dostačující potenciál ohrožení zájmů společnosti a důvodem k vyloučení odpovědnosti není to, že k reálné škodě nedošlo. Druhou námitku považoval taktéž za nedůvodnou, neboť správní orgán prvního stupně v daném termínu ústní jednání v nepřítomnosti obviněného neprovedl a v rámci zásady vstřícnosti nařídil nový termín ústního projednání v jiné budově správního orgánu, kde je umožněn volný vstup. K omluvě zástupce žalobce s odkazem na judikaturu uvedl, že tato nesplňovala požadavek na důsledné popsání důvodů, proč kolizi termínů nebylo možné řešit substitucí, ačkoli náležitá omluva vyžaduje existenci a sdělení důležitého důvodu, který v účasti brání. K závěrečnému žalobnímu bodu uvedl, že dle judikatury postačuje výzva dle § 36 odst. 3 správního řádu v rámci předvolání k ústnímu jednání účastníka s tím, že po skončení jednání již nebudou do spisu zařazovány žádné další podklady. Žalobce nadto v rámci podaného odvolání porušení tohoto práva nenamítal a důkazy provedené v rámci řízení před správním orgánem prvního stupně žádným způsobem nezpochybňoval.

III. Posouzení věci

5. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná. Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání. Žaloba není důvodná.

a) námitka nepřezkoumatelnosti pro nevypořádání odvolací námitky

6. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující.
7. Žalobce dne 5. 8. 2024 podal doplnění odvolání, jehož bod 3) byl nazván „*Nenaplnění materiální stránky přestupku*“, ve kterém uvedl obdobné skutečnosti jako v žalobě, a to, že k tvrzenému překročení rychlosti došlo na přehledné, velmi široké komunikaci, ve večerních hodinách a v blízkosti značky označující konec obce, na komunikaci se nikdo nepohyboval, nemohlo dojít k ohrožení jiného účastníka provozu a vozidlo městské policie muselo taktéž překročit rychlost, aby vozidlo žalobce dojelo (což správní orgán prvního stupně nezkoumal). Podle žalobce nemohlo dojít k porušení chráněného zájmu a k naplnění materiálního znaku přestupku.
8. Žalovaný se v žalobou napadeném rozhodnutí otázkou naplnění materiální stránky přestupku podrobně zabýval na str. 6 rozhodnutí. K tomu soud zdůrazňuje, že není na překážku přezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu, pokud žalovaný nereagoval na jednotlivá tvrzení žalobce, pokud reagoval na podstatu odvolací námitky. Žalovaný přesto v napadeném rozhodnutí nejprve uvedl, že pro naplnění materiální stránky přestupku je zcela dostačující potenciál ohrožení zájmů společnosti a není důvodem pro vyloučení odpovědnosti, že k reálné škodě nedošlo, resp. že žalobce v daný okamžik nikoho bezprostředně neohrozil; a následně se v další části rozhodnutí zabýval konkrétními tvrzeními žalobce, vč. vyjádření závěru k tomu, že rychlost vozidla městské policie nemá vliv na konstatování zaviněného jednání žalobce.
9. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu je krajský soud povinen vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace. Požadavek náležitého odůvodnění rozhodnutí soudu nelze interpretovat jako požadavek detailní odpovědi na každý jednotlivý argument (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008-130, či ze dne 12. 3. 2024, č. j. 4 Afs 119/2022-47, nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 11. 3. 2010, sp. zn. II. ÚS 609/10). Postačí, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví vlastní ucelenou argumentaci, v jejíž konkurenci námitky jako celek neobstojí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38, či ze dne 5. 4. 2023, č. j. 6 Afs 384/2021-31).
10. Shodně platí i pro řízení před správními orgány.
11. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že z odůvodnění správního rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestřené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Rozhodnutí, jehož odůvodnění obsahuje pouze obecný odkaz na to, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno a jeho důvody shledány správními, je nepřezkoumatelné,

neboť důvody, o něž se výrok opírá, zcela chybějí (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006–91, ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008–71, či ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012–45). Současně je ovšem nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006–76, publikované pod č. 1566/2008 Sb. NSS). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán, resp. soud podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012–45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016–64).

12. V nyní projednávané věci považuje soud odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí k namítané odvolací námitce za dostatečné, tj. umožňující žalobci věcnou argumentaci stran naplnění materiální stránky přestupku a reakci na argumentaci žalovaného, který podstatu odvolací námitky považoval zjevně za nedůvodnou.

13. Související žalobní námitka proto není důvodná.

b) nesprávné posouzení materiální stránky přestupku

14. V souvislosti s námitkou nepřezkoumatelnosti brojil žalobce věcně proti závěru žalovaného (i správního orgánu prvního stupně) o naplnění materiální stránky přestupku.
15. Podle názoru zdejšího soudu byla materiální stránka přestupku jednoznačně naplněna. Argumentace žalobce spočívající v tom, že svým jednáním z nejrůznějších důvodů (šířka a přehlednost komunikace, večerní hodina, blízkost konce obce, absence jiných účastníků provozu apod.) se v různých obdobích opakuje ve většině podobných případů – námitka absence narušení veřejného zájmu byla posouzena správními soudy opakovaně a judikatura správních soudů na ní poskytuje jednoznačnou odpověď.
16. Podle ustanovení § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se za přestupek považuje společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin. Přestupek je vymezen jednak pozitivním způsobem (tj. přímým označením jednání za přestupek) a dále negativním vymezením (tj. nejedná se o trestný čin). Soud se bude dále zabývat pouze pozitivním vymezením přestupku, neboť v nyní projednávané věci nebyly dány takové okolnosti, které by svědčily o spáchání trestného činu.

17. Pozitivní vymezení přestupku je vyjádřeno jednak formálními znaky uvedenými přímo v zákoně a dále materiálním znakem, který vyjadřuje míru společenské škodlivosti. Pro odpovědnost za spáchaný přestupek je nutné naplnit jak formální, tak materiální znaky přestupku. Naplnění formálních znaků přestupku žalobce v žalobě nespороval. Materiálním znakem přestupku je jeho společenská škodlivost, přičemž za společensky škodlivé je třeba považovat porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem (srov. § 3 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky).
18. Účelem zákona o silničním provozu je stanovení podmínek pro zajištění bezpečného a plynulého provozu na veřejně přístupných pozemních komunikacích, přičemž k zabezpečení tohoto úkolu stanovuje zákon práva a povinnosti účastníků silničního provozu (srov. důvodovou zprávu k § 1 zákona o silničním provozu). Porušením zájmu chráněného zákonem tak je porušení podmínek pro zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu. K ohrožení plynulosti a bezpečnosti provozu dojde kdykoli, když se přestupce dopustí jednání v rozporu se stanovenými pravidly a nejsou přítomny okolnosti, které by vylučovaly, že se na toto jednání může pohlížet jako na jednání neporušující konkrétní zájem společnosti.
19. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 6. 2020, č. j. 3 As 80/2018-32: „*Ve většině případů je materiální stránka (společenská nebezpečnost) per se dána již samotným naplněním formální stránky přestupku, neboť již legislativní vymezení pojmových znaků jednotlivých přestupků předpokládá, že jde o jednání společensky škodlivá, respektive v míře odpovídající povaze přestupků nebezpečná. Mohou však nastat výjimečné případy, kdy tomu tak nebude (viz například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č. j. 3 As 78/2014-36, či ze dne 24. 4. 2019, č. j. 6 As 321/2018-31). Pokud se totiž k okolnostem jednání, které naplňuje formální znaky přestupku, tedy znaky jeho skutkové podstaty, připojí určité další okolnosti, které vylučují, aby daným konkrétním jednáním byl alespoň v minimální míře porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání nemůže být za přestupek označeno. Okolnosti, které vylučují společenskou nebezpečnost, se budou lišit v případě toho kterého přestupku; podstatné je, že snižují nebezpečnost jednání pro společnost pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy daného přestupku.*“
20. Materiální stránkou správního deliktu má smysl se blíže zabývat zejména v hraničních případech, „*pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti*“ – srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45.
21. Žalovaný se okolnostmi, které naplňují materiální stránku přestupku zabýval a uvedl je zcela jasně. Za tyto považoval překročení maximální povolené rychlosti v obci o nejméně 19 km/h (tj. o téměř 40 %), překročení rychlosti ve večerních hodinách (20:18, dne 22. 10. 2022) znamenající zhoršenou viditelnost (byť při menším provozu), překročení rychlosti v blízkosti bytových domů, významné křižovatky a obchodního domu, více než 700 m od konce obce, na komunikaci s podélným parkovacím stáním. Místo měření je určeno s ohledem na existenci přechodů pro chodce v místě, existenci zastávek MHD a s tím spojeným zvýšeným pohybem chodců celodenně.

22. Soud při vědomí judikatury Nejvyššího správního soudu po seznámení s obsahem správního spisu dospěl k závěru, že v případě žalobce nejsou dány významné okolnosti, které vylučují, aby jeho jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti.
23. Žalobce překročil rychlost velmi výrazně, nejednalo se o žádné zanedbatelné, bagatelní překročení rychlosti, kterého by si nemusel všimnout např. při akceleraci. K překročení rychlosti sice došlo na rovném úseku, to nicméně neznamená, že je řidič oprávněn jezdit v daném úseku rychleji. Spáchání přestupku ve večerních hodinách z pohledu soudu není nijak polehčující okolností, neboť k přestupku došlo v době, kdy v žádném případě nelze předpokládat minimální až nulový pohyb chodců, cyklistů nebo vozidel po vozovce, a naopak již dochází ke snížené viditelnosti, tj. zvýšení nároku na pozornost a schopnost reagovat rychle na situaci na vozovce, čemuž vysoká rychlost brání. Ke spáchání přestupku, jak plyne z doloženého videa, došlo prakticky za tmy při osvětlení komunikace umělým osvětlením. Překročení rychlosti je za takové viditelnosti extrémně nebezpečné o to víc v místě, kde byla v podélných parkovacích stáních zaparkovaná vozidla, kde z řady vozidel mohl kdykoliv kdokoli vystoupit. To, že k tomu nedošlo, žalobce nijak neomlouvá ani neliberuje. Žalobce zároveň nesporně, že místo měření rychlosti bylo více než 700 m vzdálené od konce obce, tudíž nejedná se v žádném případě o místo v blízkosti značky. Naopak je ze spisu patrné, že se jedná o místo v zástavbě obce.
24. Naplnění materiální stránky přestupku nevylučuje ani případné porušení předpisů vozidlem městské policie. Z doloženého videozáznamu, který je součástí správního spisu je patrné (z odrazu vozidla městské policie v zadním světle vozidla žalobce), že městská policie použila výstražné světlo modré barvy.
25. Podle § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu smí v obci jet řidič rychlostí nejvýše 50 km/h, a jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla, nejvýše 80 km/h.
26. Podle § 41 odst. 1 zákona o silničním provozu **řidič vozidla, který při plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností užívá zvláštního výstražného světla modré nebo modré a červené barvy**, případně doplněného o zvláštní zvukové výstražné znamení (dále jen "vozidlo s právem přednostní jízdy"), **není povinen dodržovat** § 4 písm. c), § 5 odst. 1 písm. h) a odst. 2 písm. f), § 7 odst. 1 písm. b), § 11, § 12 odst. 1, 2, 4, 5 a 7, § 13 až 17, **§ 18 odst. 2, 3, 4 a 8, § 19, § 20, § 21 odst. 2, 3, 4, 5 a 6, § 22, 23, § 24 odst. 3 a 4, § 25 odst. 1, 3, 4 a 5, § 26, § 27 odst. 1, 2, 3 a 4, § 28 odst. 2, 3 a 5, § 31, § 35 odst. 1 a 2, § 36 odst. 1, 2 a 4, § 39 odst. 4 a 5, § 39a odst. 3 a 4, § 39b odst. 2 a 4, § 47 odst. 2 písm. a) a c), odst. 3 písm. a), c), d), f) a g) a odst. 5, § 48 odst. 1, 2, 3, 4 a 5, § 53 odst. 2 a § 67 odst. 8**; je však povinen dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.
27. Podle § 41 odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy mohou být vybavena vozidla obecní policie, která určí obec.
28. Z citovaných ustanovení a z obsahu správního spisu plyne, že žalobce byl zastaven příslušníky Městské policie Brno při plnění jejich úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností a vozidlo použilo zvláštní výstražné světlo, tudíž překročení rychlosti městskou policií bylo v souladu se zákonem a není nijak relevantní pro vyloučení naplnění materiální

stránky přestupku žalobcem. Žalovaný se s uvedenou částí žalobní námitky vypořádal zcela v souladu s podstatou věci.

29. Ani tato námitka proto nemůže být důvodná.

c) důsledky omezení vstupu do budovy Šumavská 35, Brno

30. Obsáhlou žalobní námitkou brojil žalobce proti zásahu do svých procesních práv, který měl být způsoben tím, že byl omezován na vstupu do budovy na adrese Šumavská 35, Brno, do níž bylo nařízeno ústní jednání a ve které si Magistrát města Brna pronajímá prostory.

31. Omezení vstupu žalobce do budovy, resp. komplikace způsobené požadavkem soukromé ostrahy na předložení dokladů, který žalobce odmítl a v důsledku kterého se nedostavil na ústní jednání, nemělo vliv na posouzení věci a nemělo žádný dopad do procesních ani hmotných práv žalobce. Z pohledu soudu je v nyní projednávané věci zcela irrelevantní, z jakých důvodů si pronajímá správní orgán prvního stupně prostory v soukromé budově, neboť nařízené ústní jednání bylo odročeno na jiný termín a do jiné budovy Magistrátu města Brna. Z protokolu o ústním jednání ze dne 25. 9. 2023 (Šumavská 35, Brno) jasně plyne, že správní orgán vyhověl požadavku žalobce na nařízení jednání do jiné budovy, a dále to, že na tomto jednání nebylo prováděno žádné dokazování.

32. K újmě na právech žalobce postupem správního orgánu *prvního stupně* proto nemohlo dojít a související žalobní námitka nemůže vést k nezákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí.

d) neakceptování omluvy zástupce žalobce

33. V dalším žalobním bodu brojil žalobce proti postupu správního orgánu prvního stupně, který neakceptoval omluvu jeho právního zástupce (předestřenou z důvodu kolize s dříve nařízeným jednáním u soudu), a proti závěrům žalovaného, který tento procesní postup shledal jako zákonný.

34. Z obsahu správního spisu plyne, že správní orgán prvního stupně nařídil dne 10. 4. 2024 jednání ve věci samé na den 30. 4. 2024, předvolání bylo doručeno žalovanému 22. 4. 2024 a dne 25. 4. 2024 byla správnímu orgánu doručena omluva právního zástupce žalobce z důvodů (doložené) kolize s jednáním u Krajského soudu v Českých Budějovicích, které bylo odročeno dne 31. 3. 2024. V omluvě zástupce žalobce uvedl, že „*klient nesouhlasí s konáním ústního jednání bez jeho vlastní přítomnosti a bez přítomnosti právního zástupce*“. Krom uvedeného neobsahovala omluva zástupce žalobce žádné další skutečnosti.

35. V rozsudku ze dne 12. 5. 2022, č. j. 1 As 7/2022-33, Nejvyšší správní soud uvedl: „*že zastupování klienta v rámci advokátní praxe není bez dalšího důvodem, který by správní orgán byl povinen automaticky uznat jako náležitou omluvu. Advokát může řešit kolidující jednání zpravidla substitucí (viz rozsudek ze dne 30. 4. 2014, č. j. 8 As 107/2013–46). Obdobný názor zastává také Ústavní soud, podle kterého „časová kolize zástupce mezi zastupováním u různých jednání (procesních úkonů) zpravidla není dostatečně závažným důvodem pro to, aby kterékoli již nařízené jednání (procesní úkon) bylo odročováno, neboť je na samotném zástupci, aby - bez újmy na procesním postavení a zájmech zastupovaného - nastalou kolizi podle své vůle a výběru řešil substitucí (§§ 16, 26 odst. 1 zák. č. 85/1996 Sb., o advokacii)“ (nález ze dne 12. 6. 1997, sp.*

zn. III ÚS 68/97, obdobně např. usnesení ze dne 19. 11. 2002, sp. zn. II. ÚS 100/02, nebo ze dne 5. 1. 2012, sp. zn. III. ÚS 3736/11).

36. [18] Z výše uvedeného nicméně vyplývá, že kolize s jiným jednáním, kterého se právní zástupce účastníka zúčastní, může být řádným důvodem omluvy. V tom se tedy stěžovatel mylí. Na omluvu z tohoto důvodu však klade judikatura Nejvyššího správního soudu další nároky. V souladu s požadavkem svědomitého výkonu advokacie stanoveným v § 16 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, postupuje jen takový advokát, který začne činit kroky k ověření možnosti substituce bezodkladně po té, co se dozví o kolizi nařízených jednání. Jen tak lze zajistit, aby měl substituční zástupce co nejvíce času na seznámení s případem, resp. aby se mohl advokát omluvit z nařízeného jednání v případě, že se mu i přes řádnou snahu substituci nepodaří zařídit. Pokud i přes náležitou snahu advokát nemohl substituci zajistit, je třeba, aby ihned po marném završení snahy o substituci správnímu orgánu oznámil svou omluvu z důvodu kolize termínů jednání a nemožnosti zajistit substituci. Právní zástupce je nadto povinen správnímu orgánu sdělit důvody, proč nebylo možno řešit kolizi nařízených jednání substitucí, a toto tvrzení prokázat. Jen tak totiž může správní orgán posoudit, zda je kolize jednání pro omluvu důležitým důvodem. O důležitý důvod by se nejednalo tehdy, když by substituci nic nebránilo, a přesto by advokát nevyvinul snahu o její zajištění (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2014, č. j. 8 As 107/2013–46, ze dne 20. 8. 2015, č. j. 9 As 68/2015–27, ze dne 12. 10. 2016, č. j. 5 As 1/2016–51, a ze dne 8. 11. 2019, č. j. 3 As 324/2017–25).“
37. Z plné moci předložené správnímu orgánu prvního stupně není vůbec patrné, kdy byla podepsána, tj. nelze z ní dovodit okamžik převzetí právního zastoupení. Žalobní tvrzení, že k převzetí zastoupení došlo již dne 5. 3. 2024 žalobce nijak nedoložil. Soud přesto hodnotí omluvu jako včasnou, neboť k oznámení ústního jednání žalobci došlo dne 22. 4. 2024 a omluva zástupce žalobce byla doručena jen o tři dny později správnímu orgánu. Důvod omluvy, tj. kolizi s jiným jednáním, zástupce žalobce prokázal protokolem o jednání u Krajského soudu v Českých Budějovicích.
38. Omluva však neobsahovala žádné informace o tom, jakým způsobem se za sebe advokát snažil najít substituta, který by žalobce zastupoval na ústním jednání v nyní projednávané věci, ani důvody, proč byly tyto snahy neúspěšné. Nebyla tedy splněna podmínka sdělení důvodů, proč nebylo možno řešit kolizi nařízených jednání substitucí. Ve světle výše citované judikatury měl právní zástupce ihned poté, co se dozvěděl o termínu ústního jednání, započít s hledáním substituta. Pokud si byl již v té chvíli vědom, že to není prakticky možné, měl to správnímu orgánu prvního stupně sdělit již v omluvě, a rovněž pro to jasně vyložit důvody. K závěru o nutnosti zahrnout do omluvy způsob, jakým se za sebe advokát snažil nalézt náhradu, důvody, proč tento pokus nebyl úspěšný, a toto tvrzení prokázat, dospěl Nejvyšší správní soud na pozadí různých skutkových, resp. procesních situací. Ze všech rozsudků však vyplývá, že absence tvrzení o marných snahách při zajišťování substituce by byla dostatečným důvodem pro vyslovení závěru, že omluva není náležitá.
39. V citovaném rozsudku Nejvyšší soud zároveň uvedl, že „advokát je povinen se v případě kolize s jiným jednáním pokusit o zajištění substituce a správnímu orgánu následně v omluvě sdělit, tvrdit a prokázat, proč nebylo možno řešit kolizi nařízených jednání substitucí. Tyto důvody za něj nemůže domýšlet krajský soud ... Konečně z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá,

že v případě chybějících náležitostí omluvy není správní orgán povinen vyzývat obviněného k jejímu doplnění o chybějící náležitosti. Správní orgán nemá povinnost vyrozumět obviněného o tom, že jeho omluvu posoudil jako nedůvodnou. V případě, že neshledá omluvu důvodnou a náležitou, je správní orgán oprávněn bez dalšího projednat věc v nepřítomnosti obviněného. Je především v zájmu obviněného, resp. jeho zástupce, jehož si účastník řízení zvolil, aby se o osud podané žádosti zajímal, neboť je to advokát, kdo odpovídá za řádný výkon převzatého zastoupení (jak vyplývá z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2013, č. j. 9 As 6/2013–26, ze dne 24. 7. 2014, č. j. 4 As 128/2014–26, ze dne 20. 8. 2015, č. j. 9 As 68/2015–27, a ze dne 11. 6. 2020, č. j. 9 As 90/2020–30).“

40. Formulaci „*klient nesouhlasí s konáním ústního jednání bez jeho vlastní přítomnosti a bez přítomnosti právního zástupce*“ nelze považovat za naplnění požadavků pro rozvedení důvodů, pro které nebyl schopen zástupce žalobce zajistit substituci, ve smyslu citované judikatury. Ze samotné plné moci ani z formulace omluvy nevyplývá, že by žalobce vyloučil zastupování substitutem. S ohledem na § 26 odst. 1 zákona č. 85/1996 Sb. o advokacii (dle kterého *se advokát, není-li v plné moci udělené mu klientem stanoveno jinak, v rámci svého pověření může dát zastoupit jiným advokátem*) proto z listin doložených správnímu orgánu prvního stupně nemožnost zastoupení v rámci substituce nelze dovodit.
41. Žalobce navíc svého zástupce zplnomocnil jako společníka společnosti Advokátní kancelář M a D s.r.o., tudíž správní orgán prvního stupně mohl zcela důvodně předpokládat, že zástupce žalobce nevykonává advokátní praxi sám, a tvrzení žalobce, že jeho zástupce nedisponuje koncipientem je nepodstatné, neboť ho mohl zastoupit jiný ze společníků (srov. § 15 odst. 1 a odst. 4. zákona o advokacii, dle kterých společníky advokátní s.r.o. mohou být pouze advokáti, kteří vykonávají činnost jménem společnosti a na její účet).
42. Nad rámec žalobní námitky soud konstatuje, že samotná omluva obsahuje pouze důvody nepřítomnosti zástupce žalobce, ale nikoliv omluvu samotného žalobce, který se mohl jednání zúčastnit, resp. se ho nezúčastnil bez řádné omluvy.
43. Soud neshledává nic nesprávného na závěru žalovaného o tom, že zástupce žalobce převzal právní zastoupení žalobce s vědomím, že se nebude moci nařízeného jednání zúčastnit. Závěr žalovaného odpovídá obsahu správního spisu, neboť jak soud již uvedl výše, samotná plná moc není datovaná, tudíž převzetí právního zastoupení lze dovozovat toliko z data, kdy se poprvé obrátil zástupce žalobce na správní orgán. Uzavření dohody o zastupování dne 5. 3. 2024 žalobce tvrdí až v žalobě a nijak toto tvrzení neprokázal (např. dohodou o zastupování). Uzavření dohody mohl žalobce datovat již v odvolání a tuto dohodu mohl předložit. Pokud tak neučinil, a to ani v řízení před soudem, je jeho argumentace zcela nevěrohodná.
44. Nepodstatné v této souvislosti je, že se jednalo o první omluvu zástupce žalobce. K tvrzené zastaralosti judikatury Nejvyššího správního soudu odkazuje zdejší soud na shora uvedené závěry Nejvyššího správního soudu s tím, že citovaný rozsudek ve věci sp. zn. 1 As 7/2022 zdejší soud následoval mimo jiné i v rozsudku ze dne 12. 1. 2023, č. j. 34 A 6/2022–38.
45. S ohledem na vše shora uvedené lze uzavřít, že nedošlo ze strany správních orgánů k odeprání možnosti uplatňovat práva a hájit oprávněného zájmy a k porušení § 4 správního

řádu. Důsledky nepřítomnosti žalobce a jeho zástupce u jednání jdou plně na vrub žalobci samotnému a jeho zástupci.

46. Ani tuto námitkou soud neshledal důvodnou.

e) porušení § 36 odst. 3 správního řádu

47. V závěrečném žalobním bodu brojil žalobce proti porušení § 36 odst. 3 správního řádu s tím, že poučení o tomto právu není možné učinit dříve, než po skončení dokazování.

48. Podle § 36 odst. 3 správního řádu nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal. V případě, že podkladem rozhodnutí jsou písemnosti a záznamy, které jsou za podmínek v § 17 odst. 3 uchovávány odděleně mimo spis, může se účastník, o jehož právním nároku se v řízení rozhoduje, s těmito podklady seznámit pouze v podobě, která nezmaří účel jejich utajení; není-li to možné, sdělí se takovému účastníkovi alespoň v obecné rovině, jaké skutečnosti z těchto podkladů vyplývají. Správní orgán si předtím, než účastníkovi umožní seznámit se s podklady podle předchozí věty, vyžádá vyjádření orgánu, který tyto podklady poskytl. Nerozhoduje-li se v řízení o právním nároku účastníka, není takový účastník oprávněn seznámit se s podklady rozhodnutí, které jsou za podmínek v § 17 odst. 3 uchovávány odděleně mimo spis.

49. Právo seznámit se s podklady lze kombinovat i s jinými procesními úkony, jako například s oznámením o zahájení řízení. V rozsudku ze dne 26. 2. 2010, č. j. 8 Afs 21/2009 - 243, 2073/2010 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl, že „není samo o sobě porušením § 36 odst. 3..., pokud správní orgán souběžně s oznámením o zahájení správního řízení stanoví jednak lhůtu, ve které lze navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy, a rovněž následnou lhůtu, ve které se účastníci mohou vyjádřit k podkladům rozhodnutí. Vždy je třeba zkoumat, zda poté, kdy účastník v souladu s poučením postupoval, byl správní spis následně doplňován, či nikoli, a zda tak účastník měl faktickou možnost se s úplným správním spisem seznámit.“

50. K této otázce lze odkázat i na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 4. 2021, č. j. 6 A 52/2019-43, ve kterém Městský soud výstižně uvedl, že, pokud jde o přestupkové řízení, „je dobou bezprostředně předcházející vydání rozhodnutí, tj. dobou, kdy mezi seznámením se s podklady a vydáním rozhodnutí již není správní spis o další důkazní prostředky doplňován, typicky nařízené ústní jednání; to i přesto, že podle § 80 zákona o odpovědnosti za přestupky není nutné ústní jednání nařizováno vždy. Výkon práv upravených v § 36 odst. 3 správního řádu se tak pravidelně odehrává (může odehrávat) buď ještě před konáním ústního jednání, anebo v jeho průběhu. Jakmile je přestupek při ústním jednání v dostatečném rozsahu projednán, vydá správní orgán rozhodnutí ve věci. (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2020, č. j. 10 As 127/2020–54). Není proto pochybením správního orgánu, pokud spojil předvolání k ústnímu jednání s poučením žalobce o právu seznámit se s podklady rozhodnutí.“

51. Dále lze odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2015, č. j. 1 As 128/2015-48, dle kterého „Správní orgán v předvolání k ústnímu jednání nařízenému na den 19. 9. 2012 poučil stěžovatele, že na tomto ústním jednání, stejně jako na ústních jednáních předešlých, bude mít možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř.“

Nelze přisvědčit stěžovateli, že z předvolání nebylo toto poučení patrné, protože jej obsahovaly i předvolání na předcházející ústní jednání. Je právem každého účastníka řízení dostavit se k ústnímu jednání, ke kterému byl řádně a s dostatečným předstihem předvolán. Pokud se účastník řízení bez náležité omluvy nedostaví, může nastoupit následek v podobě konání ústního jednání v jeho nepřítomnosti. Dle § 59 s. ř. [p]ředvolaný je povinen dostavit se včas na určené místo; nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, je povinen bezodkladně se s uvedením důvodů správnímu orgánu omluvit.“

52. V nyní projednávané věci předvolání k jednání obsahuje poučení dle § 36 odst. 3 správního řádu vč. poučení, že žalobce může činit návrhy až do vydání rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně nemusel žalobce podle § 36 odst. 3 správního řádu opětovně poučovat po skončení ústního jednání, neboť skutkový stav nedoznal žádných změn (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2013, č. j. 1 As 85/2013–51). Rovněž žalovaný neměl povinnost jednat podle § 36 odst. 3 správního řádu, neboť nové podklady jakožto odvolací orgán nepořizoval [srov. § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu].
53. Soud nadto konstatuje, že z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce ani jeho právní zástupce se po vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně se spisem nebyli seznámit a uplatnili fakticky totožné námitky, jako v této žalobě, ve kterých nespороvali zjištěný skutkový stav.
54. Ke skutkovým zjištěním (na rozdíl od žaloby) byl v odvolání uveden ještě jeden bod, ve kterém žalobce tvrdil znemožnění práva navrhopat a provádět důkazy a domáhal se provedení výslechu svědka – strážníka D. N., který měl uvádět porušení § 125c odst. 1 písm. f bodu 3. zákona o provozu na pozemních komunikacích, když mělo vozidlo žalobce překročit rychlost o 22 km/h. Vypořádání této námítky žalobce v žalobě nespороval, proto se k ní soud nebude vyjadřovat.
55. S ohledem na vše shora uvedené k tomuto žalobnímu bodu má soud za to, že ani tato žalobní námitka není důvodná, a to zejména pro to, že dostatečnost podkladů pro závěr o spáchání přestupku (ať už formální nebo materiální stránky) v řízení před soudem žalobce nijak nezpochybnil.

IV. Závěr a náklady řízení

56. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
57. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 27. června 2025

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce